

OBSAH

Úvodem (Josef Janáček)

Konec politické slávy pražských měst	7
Rozkvět rudolfínské rezidence	13
České stavovské povstání a jeho důsledky	22
Měšťanstvo pod tlakem šlechty a církve	27
Předzvěsti nového vzestupu	34

UMĚNÍ RENESANCE A MANÝRISMU

Architektura (Milada Vilímková, str. 43—94, Dobroslav Líbal)

Pražský hrad, Hradčany a Malá Strana do konce 15. století do velkého požáru v roce 1541	43
Vývoj na levém vltavském břehu do nástupu Rudolfa II. na český trůn	50
Období rudolfínské	68
Staré a Nové Město — počátky renesance	94
Staré a Nové Město — nástup vrcholné renesance	105
Staré a Nové Město — pozdní renesance	124

Sochařství (Ivo Kořán)

V odlesku cizích světél	151
-------------------------------	-----

Malířství (Jiří Kropáček, str. 179—201, Pavel Preiss)

Cesty k novému pojetí světa	179
Od renesance k manýristické hybnosti	191
Císař, jeho umělci a sbírky	202
Múzy na pražském Parnasu	206
Giuseppe Arcimboldo jako příklad umělce univerzálního	208
Vůdčí mistři rudolfínského malířství — slohová jednota a mnohotvárnost projevů	212
Menší mistři, reprezentanti staromistrovství, emblematického nazírání přírody a zobrazitelé Prahy	217

Umělecké řemeslo (Emanuel Poche)

Počátky za Jagellonců	229
Rozvoj za Ferdinanda I.	233
Práce truhlářské	235
Práce s kovy — zámečnictví	243
Hodinářství	246
Konvářství a zvonařství	247

Hrnčířství, keramika, sklářství	250
Knihařství	252
Zlatnictví	253
Vyšivačství	257
Na dvoře Rudolfa II.	258
Zlatnictví — klenotnictví	259
Mechanické přístroje	272
Medailérství	275
Sklářství	275
Truhlářství	278
Zámečnictví, kovářství a vyšivačství	280

UMĚNÍ BAROKA

Architektura (Věra Naňková str. 287—322, Mojmír Horyna a Milada Vilímková)

Na úvod	287
Po Bílé hoře	289
Po třicetileté válce	295
Poslední třetina 17. století	309
Historické předpoklady vrcholného baroka	322
Kryštof Dientzenhofer	328
Giovanni Battista Alliprandi	338
Jan Blažej Santini	345
Současníci tvůrců vrcholného baroka: Marco Antonio Canevale, Tomáš Haffenecker, Filip Spannbrucker, Ottavio Broggio, Pavel Ignác Bayer, František Maxmilián Kaňka	354
Kilián Ignác Dientzenhofer	368
Vrstevníci Kiliána Ignáce Dientzenhofera: Jan Jiří Aichbauer, Bartolomeo Scotti, František Ignác Prée, Jan Josef Hrdlička	388
Autorsky sporné a anonymní stavby vrcholného baroka	392
Na sklonku baroka: přestavba Pražského hradu, Anselmo Lurago, Antonín Kuntz, Jan Josef Wirsch, Josef Jäger, Antonín Müller, Ignác Jan Palliardi ...	409
Autorsky sporné a anonymní stavby pozdního baroka	422
Profil architektury pražského baroka	427
Sochařství (Ivo Kořán)	
Zápas o duši zpodobení člověka	433
Manýrismus ve službách církve	435
Bendlův barokní realismus	446

Intermezzo zázraků	449
Domácí tradice a cizí vlivy	452
Deset opojných let nadějí svobody — Brokof a Braun	470
Intermezzo divadelní	502
Hraví mistři raného rokoka	504
Lehká smrt a radostné zmrtvýchvstání pražské plastiky	513
Malířství (Pavel Preiss)	
Pražské fresky od počátků baroka do konce 17. století	521
Pražští freskaři baroka vrcholného a pozdního	528
Pražští freskaři rokoka raného a vrcholného a klasicismu	548
Závěsné obrazy — návaznost na rudolfínskou tradici	559
Sváry na půdě cechů — střety malířů se sochaři	560
Vůdčí přínos Karla Škréty — české malířství na cestě ke světovosti	561
Mistři ve Škrétově stínu a následnosti	573
Vztah malířství k sochařské tvorbě — pokus o založení akademie	579
Expresivní tendence — Michael Leopold Willmann a Jan Kryštof Liška	581
Slohová mnohotvárnost vrcholného baroka — alegorie a příroda v krajino- malbě a zátiší	585
Syntéza domácí tradice a světových přínosů v díle Petra Brandla	592
Tvůrčí dovršení vývoje v díle Václava Vavřince Reinera	599
Rokoko a klasicismus na pozadí společenské a slohové krize doby přechodu	603
Umělecké řemeslo (Emanuel Poche)	
Povaha a smysl uměleckého řemesla	613
Truhlářství	615
Hodinářství	624
Zámečnictví	625
Puškařství	627
Zlatnictví	629
Konvářství	636
Zvonařství	640
Kamnářství	642
Sklářství	643
Knihařství	644
Textilie	646
Výběr z literatury	648
Jmenný rejstřík	670
Věcný rejstřík	685